

Î N C H E I E R E

18 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Boris Talpă

Igor Mânăscuță

Mariana Ursachi

examinând cererea de recuzare înaintată de Tamara Chișca-Doneva, reprezentată de avocatul Marina Chitic, cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, Stela Procopciuc, Ion Malanciuc și Diana Stănilă, de la examinarea recursului depus de Procuratura Generală, împotriva hotărârii din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Chișca-Doneva împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Procuratura Generală cu privire la contestarea actelor administrative individual defavorabile,

c o n s t a ță :

La 22 aprilie 2022, Tamara Chișca-Doneva a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.48/4 din 29 martie 2022 „Cu privire la sesizarea Procurorului General interimar, Dumitru Robu, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea perchezițiilor în privința judecătorului Tamara Chișca-Doneva, de la Curtea Supremă de Justiție” (f.d.2-12, vol.I).

La 13 mai 2022, Tamara Chișca-Doneva a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.81/6 din 15 aprilie 2022 „Cu privire la suspendarea din funcție a unui judecător” (f.d.2-13, vol.II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2022 a fost conexat într-un singur proces, cauza de contencios administrativ nr.3-181/22 la acțiunea înaintată de Tamara Chișca-Doneva împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.81/6 din 15 aprilie 2022 „Cu privire la suspendarea din funcție a unui judecător”, la cauza de contencios administrativ nr.3-154/22 la acțiunea înaintată de Tamara Chișca-Doneva împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea hotărârii Consiliului

Superior al Magistraturii nr.48/4 din 29 martie 2022 „Cu privire la sesizarea Procurorului General interimar, Dumitru Robu, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea perchezițiilor în privința judecătorului Tamara Chișca-Doneva, de la Curtea Supremă de Justiție”, atribuindu-i-se numărul unic 3-154/22 (f.d.55-57, vol.I).

La 04 iulie 2022, Tamara Chișca-Doneva a depus la Curtea de Apel Chișinău o acțiune concretizată (f.d.73-84, 109, vol.I).

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022 a fost atras în proces în calitate de terț - Procuratura Generală (f.d.109, vol.I).

A solicitat reclamanta Tamara Chișca-Doneva anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.48/4 din 29 martie 2022 „Cu privire la sesizarea Procurorului General interimar, Dumitru Robu, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea perchezițiilor în privința judecătorului Tamara Chișca-Doneva, de la Curtea Supremă de Justiție” și a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.81/6 din 15 aprilie 2022 „Cu privire la suspendarea din funcție a unui judecător” ca fiind ilegale și emise contrar legii.

Prin hotărârea din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă acțiunea depusă de Tamara Chișca-Doneva. A fost anulată hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.48/4 din 29 martie 2022 „Cu privire la sesizarea Procurorului General interimar, Dumitru Robu, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea perchezițiilor în privința judecătorului Tamara Chișca-Doneva, de la Curtea Supremă de Justiție” și hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.81/6 din 15 aprilie 2022 „Cu privire la suspendarea din funcție a unui judecător”.

La 01 martie 2023 Consiliul Superior al Magistraturii a depus recurs nemotivat, iar la 07 iunie 2023 a depus recurs motivat împotriva hotărârii din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a hotărârii primei instanțe (f.d.68, 102-108, vol. III).

La 24 martie 2023, Procuratura Generală a depus recurs nemotivat, iar la 31 mai 2023 a depus recurs motivat împotriva hotărârii din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe în partea anulării hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 48 din 29 martie 2022 și pronunțarea în această parte a unei decizii noi, prin care acțiunea să fie respinsă (f.d.72, 79-87, vol. III).

Cauza de contencios administrativ, în ordine de recurs, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, la data de 17 august 2023, judecătorului raportor Mariana Ursachi.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, modificată prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 04 ianuarie 2024, nr. 19 din 16 februarie 2024, nr. 51 din 07 martie 2024 și nr. 52 din 11 martie 2024 în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra inadmisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolvabilitate și pentru

examinarea acțiunilor în contencios administrativ, a recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra admisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele de contencios administrativ.

Potrivit dispoziției nominalizate, a fost constituit completul nr. 1, pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel în materie civilă: Stela Procopciuc (președinte), Oxana Parfeni, Mariana Ursachi (judecători).

Prin încheierea din 28 februarie 2024 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii a fost considerat inadmisibil.

Prin încheierea din 28 februarie 2024 a Curții Supreme de Justiție a fost amânată examinarea în fond a recursul depus de Procuratura Generală pentru data de 13 martie 2024.

La 11 martie 2024, Tamara Chișca-Doneva, reprezentată de avocatul Marina Chitic a depus cerere de recuzare judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, Stela Procopciuc, Ion Malanciuc și Diana Stănilă de la examinarea recursului depus de Procuratura Generală, împotriva hotărârii din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recuzare a indicat că, există motive de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de către judecătorii Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, Stela Procopciuc, Ion Malanciuc și Diana Stănilă, care fac parte din completul de judecată care examinează cauza dată, deoarece sunt numiți ca judecători ai Curții Supreme de Justiție cu încălcarea procedurii stabilite, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului și în baza Hotărârii nr. 142/8 din 02 mai 2023, prin transfer temporar, pentru o perioadă de 6 luni, perioadă prelungită prin Hotărârea CSM nr. 506/31 din 02 noiembrie 2023.

A considerat că acești judecători nu au statutul judecătorului de drept al Curții Supreme de Justiție numit conform și cu respectarea procedurii stabilite de lege.

Totodată, Legea 64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție la art. 7 nu prevede posibilitate de numire a judecătorului Curții Supreme de Justiție prin transfer temporar doar în baza Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

În speță, consideră că transferarea unor judecători la Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu prevederile Legii nr. 65 din 30 martie 2023, precum și examinarea de către judecătorii respectivi a admisibilității cererii de recurs sau altor cereri înaintate în cadrul examinării prezentei cauze pune în discuție chestiunea legalității desemnării lui precum și caracterul unui tribunal stabilit de lege conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 6 CEDO și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Drept consecință a încălcării procedurii de numire a judecătorilor menționați, în speță există teme de a pune la îndoială independența și imparțialitatea obiectivă a celor din urmă la examinarea recursului declarat de Procuratura Generală a RM împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2023.

A susținut că, se atestă împrejurări și respectiv motive de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de către judecătorii Oxana

Parfeni, Stela Procopciuc, Ion Malanciuc și Diana Stănilă care ar putea influența corectitudinea deciziei emise în speța dedusă judecării.

Examinând cererea de recuzare depusă de Tamara Chișca-Doneva, reprezentată de avocatul Marina Chitic, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că aceasta urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform art.202 alin.(1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art.49 și 50.

Potrivit art.50 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Prin expresia „în special” din conținutul art.50 alin.(2) din Codul administrativ se înțelege că motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de judecător în procedura contenciosului administrativ nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv, pot fi reglementate și alte astfel de motive.

Din prevederile art.202 alin.(3) și (4) din Codul administrativ rezultă că, declarația de abținere sau cererea de recuzare se face în scris, cu indicarea motivelor și anexarea probelor pertinente. Recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Cu referire la cererea de recuzare înaintată judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni și Stela Procopciuc, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, în temeiul art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.

Astfel, întru respectarea prevederilor art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023, prin Hotărârea nr.142/8 din 02 mai 2023 a Consiliului Superior al Magistraturii, s-a hotărât transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a mai multor

judecători inclusiv și a judecătorului: Oxana Parfeni, de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Totodată, se remarcă că, prin Hotărârea nr.506/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a prelungit termenul de transfer temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin a 11 posturi de judecător, pentru mai mulți judecători, inclusiv și Oxana Parfeni de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Iar, prin Hotărârea nr.65/6 din 13 februarie 2024, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a transferat temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, începând cu 19 februarie 2024, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecători, inclusiv și judecătorul Stela Procopciuc de la Curtea de Apel Bălți.

Drept urmare, ținând cont de circumstanțele enunțate supra, prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 234 din 29 decembrie 2023, modificată prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 04 ianuarie 2024, nr. 19 din 16 februarie 2024, nr. 51 din 07 martie 2024 și nr. 52 din 11 martie 2024, în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete noi de judecată pentru anul 2024.

Analizând circumstanțele expuse în cererea de recuzare și normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de Tamara Chișca-Doneva, reprezentată de avocatul Marina Chitic, cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni și Stela Procopciuc, de la judecarea recursului în fond depus de Procuratura Generală, nu sunt justificate, din următoarele considerente.

La caz, motivele care au servit drept temeiuri de recuzare a judecătorilor Oxana Parfeni și Stela Procopciuc nu se referă la circumstanțe care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea magistraților respectivi la judecarea cauzei, după cum reglementează dispozițiile art.49 și art.50 din Codul administrativ. Or, criticile înaintate de Tamara Chișca-Doneva, reprezentată de avocatul Marina Chitic, în cererea de recuzare se referă de fapt la dezacordul cu modalitatea de desemnare a magistraților Oxana Parfeni și Stela Procopciuc în funcție de judecători la Curtea Supremă de Justiție și nu cad sub incidența prevederilor art.50 din Codul administrativ, constituind doar simple suspiciuni de imparțialitate, nefiind motivate și probate în acest sens.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, suportul legal care a servit drept temei pentru transferul temporar, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecători, începând cu 10 mai 2023, și începând cu 19 februarie 2024 în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a unor judecători din cadrul instanțelor judecătorești naționale, inclusiv a judecătorilor Oxana Parfeni și Stela Procopciuc, este Legea nr.65 din 30.03.2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (art.21 alin.(8)), care la moment este în vigoare, poartă un caracter obligatoriu, este executorie și este opozabilă tuturor subiecților de drept.

De asemenea, și Hotărârile nr.142/8 din 02 mai 2023, nr.65/6 din 13 februarie ale Consiliului Superior al Magistraturii sunt în vigoare și produc efecte juridice în continuare.

Mai mult ca atât, prin decizia Curții Constituționale nr.100 din 10 august 2023 (dosarul nr.123a/2023) de inadmisibilitate a sesizărilor nr.123a/2023, nr.159g/2023 și nr.169g/2023 pentru controlul constituționalității art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (transferul temporar al unor judecători la Curtea Supremă de Justiție), s-au declarat inadmisibile sesizările pentru controlul constituționalității art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, depuse de Vlad Bătrîncea și Adrian Albu, deputați în Parlamentul Republicii Moldova, de avocații Nicolae Posturusu, Pentru Balan și Ion Vîzdoga, în interesele lui Igor Dodon, parte în dosarul nr.1r-arest-3/2023, pendinte la Curtea Supremă de Justiție, precum și de Neonila Casian, reclamantă în dosarul nr.2ra-1654/2022, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție rezumă că, la caz, nu se atestă temeiuri justificative care pot pune la îndoială imparțialitatea și obiectivitatea judecătorilor Oxana Parfeni și Stela Procopciuc la examinarea recursului în fond, depus de Procuratura Generală, împotriva hotărîrii din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile [Codului de procedura civilă](#), cu excepția art.169–171.

Cu referire la cererea de recuzare înaintată judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc și Diana Stănilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că din sensul art. 50 alin. (1) și art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă rezultă cert că, poate fi recuzat doar judecătorul care judecă cauza. În proces nu se admite recuzarea judecătorilor care nu sunt implicați în examinarea cauzei.

În speță, prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, modificată prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 04 ianuarie 2024, nr. 19 din 16 februarie 2024, nr. 51 din 07 martie 2024 și nr. 52 din 11 martie 2024 în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra inadmisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolvabilitate și pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, a recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra admisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele de contencios administrativ.

Astfel, conform dispoziției nominalizate, a fost format completul de judecată nr. 1 compus din judecătorii: Stela Procopciuc (președinte), Oxana Parfeni și Mariana Ursachi (judecători), pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel în materie civilă, iar judecătorii Ion Malanciuc și Diana Stănilă nu fac parte din completul de judecată care examinează

cauza, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, propunerea de recuzare înaintată de Tamara Chișca-Doneva, reprezentată de avocatul Marina Chitic, urmează a fi respinsă.

Din motivele menționate, și având în vedere că, cererea de recuzare înaintată judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni și Stela Procopciuc nu se încadrează în prevederile art.50 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a o respinge.

În conformitate cu art.50, art.52, art.202, art.195, art.230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea de recuzare înaintată de Tamara Chișca-Doneva, reprezentată de avocatul Marina Chitic, cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, Stela Procopciuc, Ion Malanciuc și Diana Stănilă de la examinarea recursului depus de Procuratura Generală, împotriva hotărârii din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Chișca-Doneva împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Procuratura Generală cu privire la contestarea actelor administrative individual defavorabile.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Boris Talpă

Judecători

Igor Mânăscurtă

Mariana Ursachi